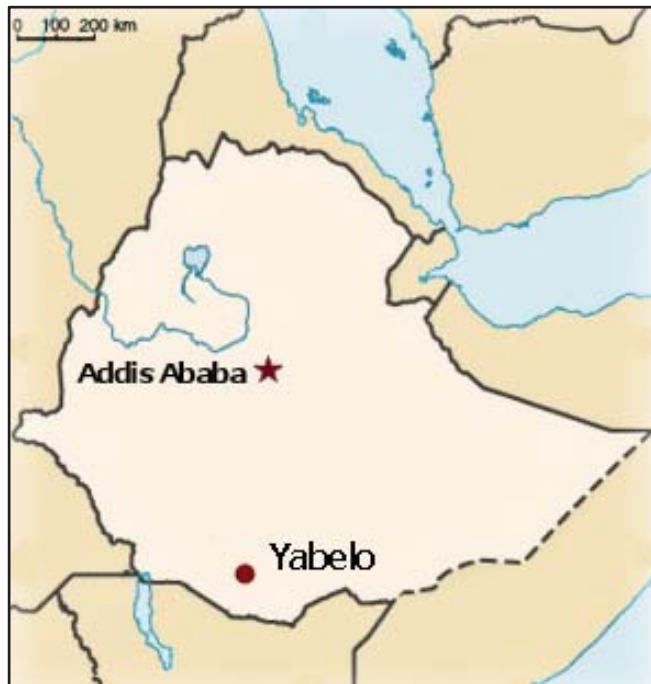

Een dwaalgast onderweg

Jack Folkers is een actief lid van de VWU en, zoals hij zelf zegt: "*natuurlijkhebbber in hart en nieren, fotograaf, schilder, tekenaar en beeldhouwer, schrijver, soms niets, soms alles en nu ... onbezoldigd reiziger*". In september 2005 heeft hij huis en haard verlaten voor een reis rond de wereld. Op zijn website is de reis te volgen: www.dwaalgast.nl.

Endemen in Ethiopië (deel 2)

Met het wolvenfestijn in de Bale mountains is mijn belangrijkste doel om Ethiopië te bezoeken bereikt. Wat wil ik nu nog meer? Is er nog meer? Ik voel me bijna als iemand die alles al gezien heeft en niet meer zo nodig moet. Een soort verzadigingsgevoel. Heel ver weg in mijn achterhoofd klinkt zelfs een zacht stemmetje "maar goed dat je reis bijna voorbij is". Maar als ik dat goed tot me laat doordringen denk ik... nee... ik wil nog meer zien, nog meer genieten van al dit moois. Laat het maar komen!

Abbey zit weer aan het stuur en Meseret - mijn gids - kakelt koeterwaals met hem en zo nu en dan met mij in het Engels als hij weer een vogel gezien heeft. Het is 5 december en ik leg uit dat er in Nederland dan een feest is waarbij kinderen cadeautjes van een goedheiligman uit Spanje krijgen die eigenlijk uit Turkije komt. Ik voeg eraan toe dat ik vandaag ook wel weer een cadeautje verdiend heb in de vorm van een nieuwe vogelsoort. Het liefst met een rijmpje erbij. Ze vallen bijna om van verbazing. Rijmpje? Goedheiligman? Straks wil hij ook nog een surprise!

Verraux of Kaapse oehoe ... elke oehoe vind ik leuk

We zijn op weg naar Yabelo in het zuiden van Ethiopië. Een droog steppegebied waar ontzettend veel vogels zitten, waaronder de heel zeldzame witstaartzwaluw en ook de acaciagaai (*Stresemann's bush-crow, Zavattariornis stresemanni*), een endem die tot iedere vogelaars verbeelding spreekt. We wijken af van de route en gaan langs een kloof. Meseret weet daar een plek waar een Verraux-oehoe zit. "Iedereen zegt dat het een Kaapse oehoe is, maar ze weten er niets van", zegt hij. Het maakt mij niet zoveel uit. Al is het een gewone Europese. Elke oehoe

vind ik leuk, het liefst op een metertje of 10 afstand, dan kan ik hem nog mooi op de foto zetten. Even later stoppen we en lopen naar de rand van een ravijn. Een jongen komt uit het niets tevoorschijn. Meseret kent hem. Ze praten wat en even later gaat de jongen voorop en na een kleine afdaling wijst hij naar de rotswand aan de overkant. "Daar is ie." Ik kijk, maar zie niets. Ik kijk nog eens wat beter door de verrekijker en ga nog wat naar voren en dan zie ik een stipje op een richel. Hoe heeft die jongen dat in godsnaam kunnen zien met zijn blote ogen. Het zal wel een uil zijn, zeg ik, maar welke kan ik niet zien. "Verraux" roept Meseret gepikeerd, "ik weet het zeker".

Ik ga nog een stuk verder om de vogel beter te bekijken, maar dichterbij dan een meter of 100 kan ik niet komen. De kloof is te stijl om af te dalen. Ik meen oranje ogen te zien en dat betekent dat het een Kaapse is en dus geen Verraux. Ik zet mijn 2x converter op mijn camera en maak een paar foto's vanaf het statief. Als ik die op mijn camera-schermpje bekijk, zie ik duidelijk oranje ogen. "Het is toch een Kaapse hoor", zeg ik en laat de foto's aan Meseret zien. Hij is even stil, slikt een keer en zegt dan: "een Verraux met oranje ogen. Dat is heel bijzonder!" Tegen zoveel eigenwijsheid ben ik niet opgewassen. Ik laat het maar voor wat het is.

Kleine gekuifde ijsvogel - Jack Folkers

Onderweg naar Yabelo moeten we overnachten in Awasa. Het hotel ligt aan een groot meer en voordat de avond valt heb ik nog tijd om lekker te vogelen. En wat heet lekker! Het wemelt er van de ijsvogels: bonte, kleine gekuifde, Senegalese en grijskopijsvogel en zelfs nog de Afrikaanse reuzenijsvogel. Naast al het kleine grut ook nog de nodige roofvogels en ik vul die dag mijn lijst flink aan. Een plek die het verdient om langer te blijven. Maar dan zouden we weer andere dingen missen.

Yabelo

De volgende morgen rijden we verder naar het zuiden. De weg is goed maar op sommige plekken heel erg stoffig en ik leg van alles op mijn camera om hem te behoeden voor het fijne stof. Yabelo is een klein plaatsje met één hotel. Helaas zijn daar geen kamers vrij en moeten we zoeken of er ergens kamers in een hostel vrij zijn en gelukkig vinden we die. Er is geen douche maar dat deert me niet. Ik ga toch vogelen.

Rond het hostel staan een paar acacia's en die zitten vol met verschillende soorten wevers. Gele vogeltjes die meestal een hangnest maken. Sommige weversorten bouwen zelfs een hele kolonie. Het bouwwerk van nesten wordt soms zo groot dat de boom waarin het hangt door de zwaarte omvalt. De wevers die ik hier zie zijn Speke-, grote textor-, geelrug- en baglafechtwevers. Alle geel met wat zwart en met het boekje goed op naam te brengen.

Vroeg in de ochtend gaat mijn wekker. Ik heb hem expres op half 6 gezet omdat ik een eindje het land in wil lopen zonder gids. Het is vlak, overzichtelijk met hier en daar wat struikjes. Verder lopen er wat geiten en koeien. Als er leeuwen zijn, zullen ze die wel eerst pakken, denk ik om me zelf gerust te stellen. Op een vlak stuk zie ik twee grote vogels lopen, koritrappen. Met een gewicht van bijna 20 kg (mannetje) zijn het de zwaarste vliegende vogels. Als ik probeer wat dichterbij te komen, vliegen er 2 vogels op die ik over het hoofd had gezien. Met de verre-kijker zie ik dat het Temmincks renvogels zijn. De gewone renvogel had ik al eens gezien, in Nederland zelfs. Dit is een nieuwe voor me.

Weer even verderop zie ik een groepje kleine vogeltjes in een struik zitten. Bruinige vogeltjes met een rode streep over de hals. Ik heb ze eerder gezien tijdens deze trip. Bandvinken is de Nederlandse naam, maar ik vind de Engelse naam leuker: cut-throat finch ofwel "doorgesneden keel-vink". En zo lijkt het ook echt. Het is alsof het keeltje van de vogel met bloed is doorlopen door een lugubere snijpartij. Ze blijven mooi zitten en ik kan er zelfs foto's van maken.

Acaciagaai - Jack Folkers

Endemenjacht

Na het ontbijt gaan we weer op endemen-expeditie. Dit is het gebied waar je moet zijn. De eerste laat zich al gauw zien: een groepje van zo'n 8 acaciagaaien zit langs de weg. Ze werden vroeger struikkraai ge-

noemd, maar lijken er helemaal niet op. Het zijn grijze vogels zo groot als een merel met zwarte vleugels en een iets lichtere kop. De geleerden zijn er ook nog niet uit. Eerst waren ze ingedeeld bij de kraaiachtigen, maar onlangs zijn ze bij de spreeuwachtigen ondergebracht. Even verder lopen we in de bush. Doornstruiken, voornamelijk acacia, voeren de boventoon en soms zijn er wat grasvlaktes. We zijn op zoek naar een paar zeldzame leeuwerikensoorten. Een ervan, de Erard-leeuwerik is zelfs met uitsterven bedreigd en komt alleen maar voor op een klein plekje in Zuid-Ethiopië. Hier dus. En dit is de plek waar Meseret hem in het verleden heeft gezien. Om een lang verhaal kort te maken, na 10 minuten lopen zie ik iets bruins onder wat plantenpollen wegschieten. Een bruin beestje, leeuwerikachtig. Na een paar waarschuwingen waarbij we een staart, een rug en een deel van de kop zien en bovendien een geluidje horen, komt Meseret tot de conclusie: "het is hem". Ik vind leeuweriken te moeilijk om het zo gauw te kunnen zeggen en hoewel het verleidelijk is om deze soort op de lijst te zetten, heb ik hem daarvoor niet overtuigend genoeg gezien.

Witstaartzwaluw - Jack Folkers

Witstaartzwaluwen

Het witstaartzwaluwengebied ligt een eindje verderop. Over deze zwaluwen is nog niet veel bekend. Ook deze vogels komen alleen in het zuiden van Ethiopië voor. Als je de verspreidingskaart ziet, is het slechts een stipje dat aanduidt waar de vogels te vinden moeten zijn.

Men schat de populatie op zo'n 10.000 vogels en men vermoedt dat ze in termietenheuvels broeden. Als je ze ziet, zie je ze meestal in kleine groepjes van ca. 4 à 5 vogels. Ook is hij nog maar weinig gefotografeerd. En dat is wat mij dan enthousiast maakt. Zou het lukken om nog een foto te maken? Zal ik wereldberoemd worden als witstaartzwaluwenfotograaf? De adrenaline wordt op voorhand al aangemaakt.

Plotseling trapt Abbey op zijn rem. "Zwaluwen", zegt hij en wijst naar rechts. De spanning stijgt, maar het zijn slechts boerenzwaluwen en een paar roodstuiten ertussen. Niets om opgewonden over te raken. Meseret lacht Abbey uit. Hij denkt dat hij witstaartzwaluwen kan vinden, lacht hij. Abbey protesteert en zegt dat hij ze op een eerdere trip ook al gezien heeft. Even later trapt Abbey weer op zijn rem, behoedzamer dit keer. "Maar dit zijn ze wel", zegt hij. Ik zag in de verte iets zwaluwachtigs vliegen. We stappen uit en lopen in de richting waar ze verdwenen zijn. Meseret gaat linksom en ik ga rechtdoor. Zo hebben we meer kans ze weer te vinden. Dan zie ik iets uit een boompje wegvliegen, een zwaluw met een witte staart. En nog eentje. Ik roep Meseret en samen zien we de witstaartzwaluwen om ons heen vliegen en terugkeren naar het boompje van waaruit ze zijn weggevlogen. Voorzichtig loop ik er naartoe en het lukt me warempel een paar foto's van ze te maken. Ik word beroemd! De foto's in vlucht lukken niet erg. Tja, je ziet een vogeltje met een wit staartje maar dan houdt het op. De foto's waarbij ze in het boompje zitten zijn goed genoeg en redelijk scherp. Wat een lekker gevoel geeft dat.

Ethiopië heeft naast endemen nog veel meer te bieden. De "gewone" vogels, veel zoogdieren waaronder ook veel endemische en erg veel cultuur. Dit laatste heb ik helaas overgeslagen hoewel je natuurlijk al vogelend ook wel in aanraking komt met sommige culturele aspecten. Zo herinner ik me nog heel goed die keer nadat ik een kamelenkudde had gefotografeerd, achterna gezeten werd door de woedende herder die ik niet had gezien. Gelukkig kwam Meseret, net voordat ik stokslagen kreeg, tussenbeide.

Toch moet ik nog een keertje terug. Graag wil ik nog de zuilen van Axum zien, de volkeren van Omo, de Mursi en de Surma waarvan de vrouwen grote schijven onder hun lippen dragen als uiting van de grootte van hun bruidsschat. Waar de mannen kleikapsels dragen als toonbeeld van een heldendaad. En natuurlijk nog veel meer vogels. Vooralsnog komt nu aan Ethiopië een eind. Oeganda wacht. Daar heb ik met mijn zus afgesproken en gaan we 5 weken rondtrekken met als hoogtepunt twee bezoeken aan de berggorilla's, eentje in Oeganda en eentje in Rwanda.